

A bűnök szigete

Mallorca sziget és a spanyol part között kicsiny pont a térképen Ibiza szigete. Hatalmas sziklafennsíkron elterülő fővárosának is ugyanez a neve.

Amikor a Valenciából vagy Mallorcából érkező hajók kikötnek és a szigetet előzőnként a turisták, a kikötő nyüzsg az emberektől, akik nem várnak senkit, csak éppen kijöttek kendőt lobogtatni. Ezek a bennszülöttek. Egyszerű, derék, feketébe öltözött emberek. Csak ők vannak itt, mert a hajó kora reggel érkezik — a külföldiek ilyenkor még alusznak.

Náci szervezet

Ezen a látszólag békés szigeten, a turisták álomszigetén azonban izgalmas események követik egymást. A turistahajókra olykor izraeli titkos ügynökök érkeznek, hogy ellenőrizzék a híreket, amelyek szerint Ibiza szigeten egy náci szervezet működik, amelyet a Bormann-alapítvány támogat.

Az az ember, aki Bormann utójára látta, Simon Wiesenthal, „A gyilkosok közöttünk vannak” című könyv szerzője volt. A Stern című hetilap egy újságírójával együtt Wiesenthal a Földközi-tengeren át követte Bormann nyomát, Görögországtól kezdve Barcelonáig és a Baleári szigetek között azonban elvesztette a háborús bűnös nyomát.

Véletlen volt ez? Bizonyára nem. A felderítők azonban nem találtak semmit, ami bebizonyította volna feltevésüket, hogy Bormann a spanyol szigetekben rejtőzködik.

Találtak azonban más figyelemre méltó személyeket. Ibiza szigetének egyik lakója Megnus „doktor”. Az egyik hitleri koncentrációs tábor volt parancsnokja jelenleg az utazási iroda bájosan csévegő vezetője San Antonio Abad-ban.

Tömegesen járnak a turisták a Clive vendéglőbe, gyakran megjelenik itt Leon Degrelle, a belga rexisták volt vezetője is. Ez a fasizáló belga szervezet, amelyet 1935-ben Degrelle alapított, a hitleristákat támogatta. Degrelle távollétében halálra ítélték.

Másfajta hírhedt személyek is laktak Ibiza szigeten. Például a nem tudni milyen nyelvű, de magyar származású Helmir de Hori Hoffmann Boutin, akinek semmiféle állampolgársága nincs, bár tíz útlevele volt a zsebében.

„Jeles” képhamisító

Helmir „nagy” festőművész. Túlságosan is nagy, mert minden stílust ismer. Huszonötötör festette meg Dufy löversenyt ábrázoló képet, 12-szer Renoir Sárgekalapoz lány című festményét. Százával festett Gauguin-, Graque-, Vlaminck- és Matisse-festményeket. Minden gazdag amerikainak van a házában egy hamis Picasso, amely valójában — valódi Helmir.

Különös társaságok verődtek össze a magyar származású képhamisító parkjában. A turistaként Ibiza-ra érkezett amerikai írók német háborús bűnösökkel csevegtek, közömbös pillantásokat vetve a medencében úszkáló meztelen fiatalemberekre.

Mindennek azonban vége. Helmir börtönben csücsül, ahol elgondolkodhat különféle bűnein, amelyekért elítélték: okmányhamisítás, homoszexualitás, poligámia stb.

Az ibizai lányok kedvence volt két éven át Mario, a csinos fodrász. Hazájában a rendőrség kereste, mert egy

házbulin némi LSD-t öntött a pezsgőpalackba. Ettől a tréfától száz ember betegedett meg.

Beatnikek

Ibiza szigetén Mario arab ruhát és ékszereket viselt. A magas, karcsú, göndör szőke hajú fiút végül is azért tartóztatták le, mert elfelejtette kifizetni a narancslét a vendéglőben. A letartóztatás azonban nem ment simán — Mario beatnik barátai összeverekedtek a rendőrséggel. Mario jelenleg az amsterdami börtönben ül.

Ibiza szigetén minden elképzelhető fajta kábítószerrel lehet, vásárolni és árusítani lehet. Októberben a montreali elmegógyintézetbe került szállítani egy David nevű fiatal amerikai fényképészt, aki túl sok SDT-t szedett és megőrült.

Spanyol rendőrök tartóztatták le egy néger fiatal embert, aki ópiumot árult. Általában azonban a rendőrség közömbösen várja, hogy a külföldiek felfalják egymást.

A marihuána piacot kitűnően megszervezték. A hasist a szomszédos Formentera szigeten termesztik, ott adják el a kereskedőknek és innen kerül egész Európába.

Kábítószer és líra

Formentera is kedvelt beatnik találkozóhely. Teliholdnál a beatnik nagy parttyakt rendeznek a strandon. Testüket tarkabarkára mázolják vagy keleties kötösköbe burkolják, és ópiumot szívva hallgatják az éjszaka hangjait. A chilei Tacko bendzsózik. Békés, költői hangulat...

De az egyik partyn a rendőrségnek be kellett avatkoznia, mert kiderült, hogy a költői hangulatú fiatalok átrándultak a temetőbe és kiásták a földből a halottakat...

„Minden kút elvisz egy holdat”

A Szeged környéki olajmező Algyó nevét röppentette fel, pedig lehetett volna a kincs Tápé híressége is. Hiszen amikor a tsz termálkútját fúrták, s minden ember ott topogott, hogy meglesse, miként jön föl kétezer méter mélyből a forró víz, olaj buggyant föl és gáz sistergett. Egy napi drámai küzdelem — s a 80 milliós termálprogram „megbukott”. Itt kezdődik minden olyan beszélgetés, amely a falu jelenét és jövőjét érinti...

Dr. Bodó István vb-elnök, Szél Tamás, az MSZMP községi szervezetének csücskikára és Vass Lajos, a Tiszatáj Tsz elnöke ült velem asztalhoz, hogy a falu legizgalmasabb dolgaiáról beszéljünk. S ez még mindig a gáz és az olaj...

— Minden olajkút elvisz egy hold termőföldet... azután az utak, a tankállomások, a csőfektetés... Keresztül-kasul hasogatja a sok cső és út a táblákat. Öt-hatszáz holdról máris le kellett mondani...

— A lakosság megértésével fogadják ezt, hiszen mindenki tud számolni: mit ad egy olajkút, s mit teremne ugyanaz a földadarab? S a tagság kárait megtérítik az olajosok tisztességesen. De a nagyratörő tápéi tervek emiatt kicsit megkéstek...

— Igaz: a termálprogramból gázprogram lett. 1968 vége óta már dolgozik a tsz szárító-hőkezelő üzem, s már épül a legkorszerűbb sertésnevelő és -hizlaló kombinát, amely 68 vagon húst ad majd évente. Ez 48 millió forintot beruházás lesz így együtt...

Azt mondják a tápéi vezetők, hogy az OKGT igen megértő és nagyvonalú volt, frissen született gondjaik mellé állt. Amit a hévíz ígért — azt most majd a gáz jelenti, ami már ott van és igába fogva dolgozik. Sőt, már egészen a falu alá ért. Ha tavaly jobb lett volna a csőellátás, már a központi piactérhez érne a vezeték, ahol a szeparátort helyezik el.

— Már több mint 5 millió forint van ebben a befektetésben, s rájön még 9 millió, hogy eljussan a gáz a tsz-központba, a művelődési házba, a MAHART-telepre, az iskolai-óvodai napközi konyhába, a FÖLDSZÖV-höz, a kenyéruzembe és az iskolákba, valamennyi fontos közintézménybe.

— A lakosság is részesedhet természetesen a földgázzal járó kényelemből. Ennek két módja van, meg magunk sem tudjuk, melyik lesz a szimpatikusabb. A DEGAZ kiépítésénél a házat a maga költségén, a vezetéket minden tázméterre esne egy teljes gázellátással felszerelt háztartás. De erre természetesen garanciát kér, hogy a fogyasztás meghozza a költségeit. Így 8—10 ezer forintba kerülne egy-egy családnak a háztartás gázfelszerelésének megvásárlására. A másik lehetőség a társulás, ahogyan a vízhálózat kiépítését is csináltuk. Közösen vállalná a lakosság a fővezeték költségeit, és saját számát terhelne a háztartás gázberendezése. Ehhez hitelt is felajánlott a helyi takarékszövetkezet.

Sok szó esik majd Tápén a közeljövőben erről a két variációról. Miellegelik őket, számíthatnak hozzájuk. A DEGAZ ajánlata tünit praktikusabbnak és gazdaságosabbnak a lakosság részére, de nehéz hozzá megteremtetni a kért garanciát. A döntést minden esetre széles körben megbeszéljük a lakossággal. Hadd válasszon legjobban érdeke szerint. Egy bizonyos: nem sok falu van olyan előnyös helyzetben, hogy teljes mértékben élvezhesse a korszerű fűtés előnyeit. Még nagy városokban sem sikerült mindenütt úgy kiépíteni a gázhálózatot, ahogyan Tápé teheti most, pedig a városokban a lakosság sokkal jobban kedvez a vezetékiépítés költségei megtérülésének.

Nemrégiben írtunk arról, hogy Tápé városiasodik. Szeged és a szénhidrogén-

Beszélgetés a tápéi tanácsházán

kincs közelségében ez a folyamat eléggé felgyorsul. A 650—700 új lakóház között szaporodnak az emeletes épületek; a tsz központja bármely városban is építészeti dísz lehetne; körülbelül 1600 tápéi lakos dolgozik a szegedi iparban. Minden feltétel megvan hát ahhoz, hogy a civilizáció előnyeit kihasználhassa a falu.

— Így vagyunk az olaj- és gázkínccsal... Az első idők idegenkedése, tartózkodása elszlott. Már büszkének is vagyunk rá, hogy itt, a mi közigazgatási határunkon belül tört fel az olaj. Az akkori drámai aggodalomból új tervek, lehetőségek bontakoztak ki. Így a tsz gazdálkodásának eredeti programja is megmarad, ha nem hévízzel, hát gázzal... S ha a lakosság kényelmét is beleszámítjuk, az az egy-két éves késés, amellyel a gazdasági elképzelések megvalósítása hátrább maradt, meghozza kamatát a gázhasznosítás sokoldalúságában, a városias életmód lehetőségében, a háztartások és közintézmények nagyobb kényelmében.

Sz. S. I.

Világító postások

Az angol postaigazgatóság az üzemi balesetek elleni új kampányban kétezer foszforeszkáló zubbonyt és kétezer ugyanilyen postásapokát rendelt, hogy kísértéppel négyezer levélkézbesítőt öltöztessenek így fel. Más postások táskájára foszforeszkáló műanyag sávokat ragasztanak.

A kísérletre azért került sor, mert évente átlag 21 000 postai alkalmazotti válik kőzúti, vagy vasúti baleset áldozatává; a balesetek 30 százaléka a leveleket kihordó postásokat éri.

Helycsere

Ismét dzsesszklub Szegeden

Kétszázötven év után ismét életre hívják Szegeden a dzsesszklubot. A városi KISZ-bizottság — a két szegedi egyetemmel karöltve — az egyetem Collegium Artium sorozatán belül szervezi meg a szegedi dzsesszklub programját, melynek reprezentatív nyitánya február 10-én, hétfő este fél 8 órai kezdettel lesz az Ágy téri Auditorium Maximumban. A dzsesszkvartettjének (dr. Vukán György — zongora, Lakatos Géza — saxofon, Pige Aladár — bőgő, Molnár György — dob) fellépésével.

A műsorokat rövid dzsessztörténelmi előadások kísérik — így első alkalommal dr. Nagy István zeneesztéta, a Collegium Artium népszerű előadója

mond bevezetőt. Az első negyedév tervét közt szerepel még Garay Attila — valamint Göttesman Viktor együttesének koncertje is. Az elképzelések szerint össze folytatódik a program — s a jövőben évi hat bérlet előadást szerveznek. Egyelőre a törzsgárdát szeretnék kialakítani, melyben első sorban egyetemistákra számítanak, de valamennyi érdeklődőt szívesen látnak. Tekintve, hogy Ceglédnél kívül az országban sehol sem működik aktív dzsesszklub, a szegedi kezdeményezés feltétlenül értékes. Bizalmat szavazunk a dzsesszklubnak, hiszen az újságíróklubban tartott dzsessz-estek népszerűsége is garantálja, igazolja létjogosultságát.

PINTÉR ISTVÁN:

EGÉRFÖGŐ

MÖDRA

DOKUMENTUM - REGÉNY

5.

S miközben Ilona asszony és ifjú Horthy Miklós Pejacevich szolgálatkészségét dicsérte, a 89-es számú Gestapo-ügynök a Dísz tér 7. számú ház nagy utcai fogadószobájában, amely 1944 márciusa óta Höttl SS Sturmabführer dolgozószobája, letette a feketéscsészét.

— Finom volt, valódi babkával! Ezek szerint mindent megértettem. Belgrádban jelentkezem az Oberführer úrnál.

Felállt, s várta, hogy Höttl búcsúzóul kezét nyújtson neki. De a kéznyújtás elmaradt. A Sturmabführer tulajdonképpen maga is undorodott ügynökeiktől.

— Emehet — mondta kurtán Höttl. — Heil Hitler! — lendítette üdvözlésre a kezét a gróf.

S ahogy becsukódott mögötte az ajtó, Höttl máris a tábori telefonkészülékhez lépett, amely közvetlenül összekötötte őt azzal a Bérc utcai villával, amelyben Otto Winckelmann SS Obergruppenführer székelt. Ezúttal előírásosan jelentkezett:

— Heil Hitler! Obergruppenführer úr, Höttl Sturmabführer jelentkezik. Kérek engedélyt, hogy még a mai nap folyamán felkeressem önt. Ertetem... A vacsorameghívást köszönettel fogadom. Pontban nyolc órakor teszem tiszteletmet...

Höttl kinyitotta az ablakot. Odakint még mindig süttött a nap, pedig már délután öt óra felé járt az idő. Mozartot dúdolt, a Kis éji zenét.

— És félhangosan, csak úgy maga elé mondta: — Legyen a neve Unternehmen Maus...

Vagyis: Maus vállalkozás. A tehetséges fiatalember fantáziája így csapongott: Miklós = Miki = Miché, hiszen a kormányzóknak ez a fia éppúgy közismert volt angol barátságáról, mint bátyja, aki szörnyhalált halt. Mickeyről viszont a Mickey Maus, Miki egér, a közismert rajzfilmfigura jutott Höttl eszébe. Most már csak a Maust kellett lefordítani németre, s máris adva volt a tréfás kedvű

fedőnév: Unternehmen Maus, Maus-vállalkozás, Egérakció.

II.

— Miki, akkor mehetünk! — mondta a sógor, s maga is fogta a pamutot, meg a kötőítűket, s felállt a karosszékéből.

Miki, azaz a kormányzó fia engedelmesen követte a határozott fiatalasszonyt. Fogalma sem volt, hogy beceneve, igaz, némileg megváltoztatott módon szerepel már a Gestapónál egy dosszié fedőlapiján. Mielőtt kilépett volna a szobából, egy pillanatra megtorpant a bárszekrény előtt. Tétova mozdulatai azt fejezték ki, hogy szeretne egy üveg italt magához venni. Ill asszony azonban ráripakodott:

— Gyere! A kormányzói fiúgyermek engedelmesen követte illt. A folyosón magas, széles vállú testőrök álltak őrt. Amerre a főméltóságú hölgy és csak méltóságos rokona elhaladt, feszesen tisztelegtek.

Hosszú, végtelennek is kiismerhetetlennek tűnő folyosókon és lépcsőkön haladtak. Miklós, jóllehet, hosszabb ideig volt a Vár lakója, eltévedt volna, ha sógora, aki csak négy esztendővel előbb költözött a királyi palotába, nem mozgott volna olyan biztonságosan. A Vár pincelabirintusa felé tartottak, abba a kis szobácskába, ahol a titkos rádióleadó működött.

Amikor beléptek, a készülék mellől felállt egy testőr.

— Alázatosan jelentem...

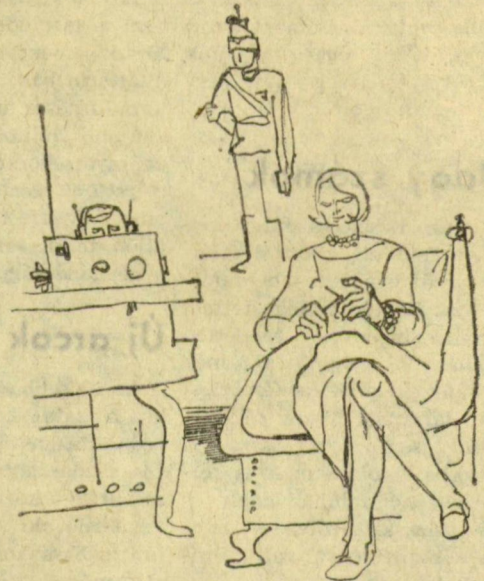
— Semmi? — kérdezte Horthy István.

— Alázatosan jelentem, semmi! — válaszolt még mindig feszélyezésként az őrmester. — Az alezredes úr egy órával ezelőtt itt járt, neki már jelentettem...

— Pihenj! Helyezze magát kényelembe! — vezényelt Ill asszony, teljesen előírásosan, katonai nyelven, mintha tiszthelyettesi iskolát végzett volna.

A testőr tiszthelyettes, a készülék kezelője addig nem ült le, amíg a kormányzóhelyettes övege nem helyezkedett el a számára odaállított öblös karosszékben. Ifjú Horthy Miklós ugyan-

csak leült. Ill asszony elővette a fonalat, a kötőítűket, egy félig kész érmelegítővel foglalta el magát. A fronton küzdő honvédek számára kötötte. A lapokban éppen az előző héten közöltek fényképeket arról, hogy a kormányzó menyje, anyósával egyetemben sem lustálkodik az új Európáért, a győzelemért folyó világméretű küzdelemben. Kötnek, hogy derék magyar verek ne fázzanak majd a hideg télen a frontokon.

Ifjú Horthy Miklós várakozás közben egy angol nyelvű könyv olvasásába mélyedt. Egész életében nagy tisztelője volt az angol társadalomnak. Most, amikor az ország és a Horthy-család válságos helyzetbe jutott, ezektől a jobb köröktől várta, hogy segítőt jobbot nyújtanak számukra. A titkos adó, amely a Vár pincéjében rejtőzött, s amelyet maga a kormányzó fia és menyje tartott felügyelete alatt, Tost alezredesnek, a kormányzó szárnysegédjének segítségével éppen ezzel a körökkel igyekezett kapcsolatot teremteni. Bakách-Bessenyei Györgytől, a volt berni követvélárnak üzenetet, ő tapogatózik a nyugati hatalmaknál — vajon mit lehetne tenni, hogy Magyarországot, ha már elveszette a háborút, ne a határainál harcoló szovjet csapatok, hanem a tőle sok száz kilométerre levő angol csapatok előtt kapitulálhasson.

(Folytatjuk.)